

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКSVOBODA
UKRAINIAN DAILYРедакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку:
Барклі 7-4125
УНСоюз: Барклі 7-5337

PIK LXXIII Ч. 135 ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 26-го ЛИПНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 26, 1966 No. 135 VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 25 липня 1966

В АМЕРИЦІ

В КЛІВЛЕНДІ І В БРУКЛІНІ був спокій в неділю, хоч минулого тижня там були расові вуличні заворушення. В Клівленді 1,700 воїнів Крайової Гвардії почали відпочивати в неділю, бо в дільниці Гу населення поведилося спокійно. Командант Крайової Гвардії генерал майор Ервін С. Гостейлер заявив, що майже всі воїни є змоторизовані, і тому легко їх перекидати на ті місця, де їх потрібно. Спалені доми і позамікани крамниці свідчать про те, що в попередні дні в цьому районі було неспокойно. Також і в частині Брукліну, що називається Східний Нью-Йорк, в неділю був спокій, хоч понад 1000 поліцейських і надалі патрулювали вулиці та дбали про те, щоб не повторилися заворушення з четверга і п'ятниці. В четвер тал вбито 11-річного негрятинського хлопця, що загострило було ситуацію.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬСЯ ТРУДНОШІ при ухваленні закону про охорону громадянських прав, головню тієї його частини, що відноситься до винайму мешкань і продажу домів негрятинському населенню. В політичних колах передбачають, що і республіканці і частина демократів будуть проти цього пункту законопроекту, тому важко буде знайти потрібну більшість. Поважне число конгресменів є проти мешканевого закону, твердячи, що він порушує загартовані права американців свободно розпоряджатися своєю власністю. Представники негрятинського населення займають в цій справі непримирливе становище.

СУДЯ НАВІСНИГО СУДУ ЗДА Вільям О. Даглас дав дозвіл вийти у вересні ц. р. до комуністичного Китаю, який його запросив в гостину до себе. Це сталося внаслідок цього, що Державний Департамент зліс-бералізував регулярні подорожі до комуністичних держав. Він поїде до Китаю з жінкою, з якою недавно одружився, і перебуватиме там цілий вересень.

ОСОБИСТІ ПРИБУТКИ АМЕРИКАНЦІВ в червні цього року становили \$576.4 мільярд, розуміється в річному відношенні, як і дається цим способом, що прибутки з одного місяця множаться через 12. В перших шістьох місяцях ц. р. особисті прибутки виросли \$569 мільярдів в річному відношенні — на \$46.2 мільярд більше, як в тому самому часі 1965-го року, збільшення прибутків свідчать про ріст економіки цієї країни.

ІНДЕКС ЦІН В ЧЕРВНІ Ц. Р. СТАНОВИВ 112.9 ВІДСОТКА, на 0.3 відсотка більше, як в травні ц. р. В перших шістьох місяцях ц. р. кошти прожитку збільшилися на 1.7 відсотка, подібно, як в 1958 році. Впродовж 12-ох місяців, від липня 1965 до червня 1966 індекс цін збільшився на 2.5 відсотка. Що в роках 1957-1959 коштувало \$10, за це треба тепер заплатити \$11.29. Подорожували в червні харчі, медична опіка і відсоток від моргеджів.

У СВІТІ

УРЯД З'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ ВІДКИЗУЄ РІШУЧЕ, як безпідставну, совєтську ноту з протестом проти "загрозиливих" для совєтських торговельних кораблів дій американського летунства під час налету на Північний В'єтнам. Згідно з совєтською нотою, американські летуни, бомбардуючи пристань в Гайфонгу, мали скидати якісь "металеві об'єкти" поблизу трьох совєтських кораблів, залатених під час налету в пристані Гайфонг. В американській ноті стверджено, що все це фальшиві обвинувачення і що совєтські кораблі самі виставили себе на небезпеку, постачаючи Північному В'єтнаму нафту і військовий вивід для боротьби з Південним В'єтнамом.

В СТОЛІЦІ ОБ'ЄДНАНОГО АРАБСЬКОГО РЕСПУБЛІКИ КАІРО відбулася військова парада з переглядом різних родів зброї, здебільша совєтського виробу — Джетів, ракет і танків. Головною метою цієї демонстрації була пересторога Ізраїлю й іншим "імперіалістичним залишкам", щоб вони не вважали на будь-які "акти агресії" проти Єгипту й інших арабських держав.

В БРЮССЕЛІ ЗАКІНЧИЛАСЯ в неділю 24 липня ц. р. тридцятиденна конференція міністрів закордонних справ і рільництва шести європейських держав — членів Європейського Спільного Ринку. У висліді конференції досягнено порозуміння в справі цін на сільсько-господарські продукти і програми підтримки й субсидій для сільського господарства окремих країн. Переговори в цих справах тривали п'ять років. До Європейського Спільного Ринку належать: Франція, Італія, Німеччина, Бельгія, Голландія і Люксембург.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКИЙ УРЯД опублікував збірник документів з обвинуваченнями проти комуністичних партизанів в доконанні важких злочинів у відношенні до в'єтнамської секти Као Дай, яка нараховує в Південному В'єтнамі два мільйони виживаючих і не визнає ані Христа, ані Будди, ані Сун Ят-сена, — творця китайської республіки. Злочини в'єтконгу супроти цієї секти виявилися в релігійних переслідуваннях, вбиванні священників цієї секти тощо.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ СОВЄТСЬКОГО СОЮЗУ АНДРЕЙ ГРОМІКО прибув до Токіо для обговорення з представниками японського уряду актуальних міжнародних проблем. Це перші відвідини совєтського міністра закордонних справ у Японії. Під час свого перебування в Токіо Громіко відбуде конференції з японським міністром закордонних справ Етсусабуро Шіма і прем'єром Японії Ейсаку Сато.

В Карнегі помер заслужений союзний діяч Йосиф Сус

Карнегі, Па. — 7 липня 1966 р. тут помер місцевий союзний діяч бл. п. Йосиф Сус. Народившись 15 серпня 1894 року в селі Тисова, перемиського повіту, він прибув до Америки перед першою світовою війною й став, бо вже в 1916 році, став членом УНСоюзу. В УНСоюзі він цинив не лише свою національну установу, але також засіб забезпечення своєї долі та майбутності своєї родини. З часом, коли він почав більше заробляти, він підніс своє забезпечення та подбав за життя за безпечення членів своєї родини. Зразу Покійний вступив до 136 Відділу в Карнегі, а згодом в 1952 році, разом з Степаном Сусом і Михайлом Кузенком, заснував 482 Відділ, членом і предсидником якого він залишався до смерті.

АСТРОНАВТИ ФОТОГРАФУВАЛИ ЗЕМЛЮ З ВИСОТИ 475-ОХ МИЛЬ

Кейп Кеннеді, Флорида.

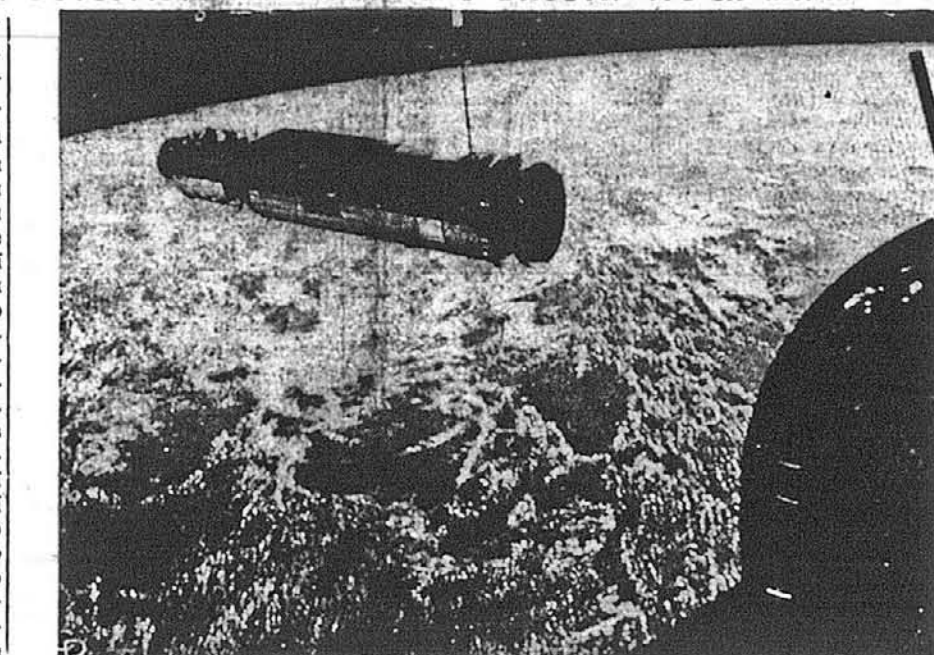
Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація опублікувала в суботу 23-го липня ті світліни Землі, які астронавти майор Майкел Коллінс і командор Джан В. Янг зробили з висоти 475-ох миль, і яких досі ще ніхто не міг зробити з такої висоти. Але як фотографії вони мали і неуспіхи, бо одна камера не функціонувала, а інша вилетіла з рук майорові Коллінсові. Обидва астронавти в понеділок 25-го липня летять з Флориди до Гюстону в Тексасі. Представник Крайової Аеронавтичної і Космічної агенції д-р Дж. Е. Мюллер заявив після шасливого приземлення астронавтів, що вони з повним успіхом виконали свою місію, найголовнішою ціллю якої було об'єднати Джейміні 10 з ракетою Адженою, випущеною 20-го липня ц. р., і зустрінутися з тією, що крижляла довкола Землі від березня ц. р., коли був випущений Джейміні 8. Об'єднання і зустріч з ракетами — це найголовніший рекорд астронавтів Янга і Коллінса. Дальший їхній рекорд — це те, що вони були на висоті 474-ох миль; дотеперішній рекорд висоти астронавтів був совєтський космонавт в березні 1965 року на "Восході". Майор Коллінс — це перший астронавт, який під час одного лету двічі виходив з комос із кабіни, і який зблизився до кружляючого вже тіла в космосі та взяв з нього інструменти, які були в Джейміні 8. Були й незначні невдачі: одна камера випала з рук майора Коллінса і зникла в космосі, а інша розбилася. Астронавтам не вистачало пального, але вони дістали наказ виконувати заплановані дослідження до найдаліших можливостей.

„Расові заворушення не принесуть потрібних реформ“ — президент Джансон

Луїсвілл, Кентакі. — Президент Джансон 23-го липня промовляючи в Індіанопольському Атлетичному Клубі до бізнесменів, представників праці і професіоналістів стейту Індіана гостро виступив проти вуличних расових заворушень, кажучи, що вони найбільше шкодять самим неграм, бо перешкоджають здійсненню конечних реформ для нового і дійсного зрівняння всіх без огляду на расу і релігію. „Расові заворушення на вулицях не принесуть потрібних реформ. Вони настроюють суєди проти суєди, викликаючи ланцюгову реакцію і наслідки цих заворушень найважче спадають на

Сумівська танцювальна група „Лиман“ з Пассейку й солістка Зореслава Дерлиця виповнили програму ввечора на Союзівці минулої суботи

Союзівка, Кергонскон. — Танцювальна група „Лиман“ при осередку СУМА в Пассейку виправдала славу одної з найкращих того роду наших мистецьких груп, викликаючи своїм виступом на Союзівці минулої суботи, 23-го липня, ентузіастичні оплески численної публіки. Ця група під керівництвом Романа Стеткевича виконала танок „Повзунчик“, дівочий танок „Пряділка“, „Гопак“ та інші танки. З подібним одушевленням вітала публіка виступ молодого солістки Зореслави Дерлиця, яка при фортепіановому аккомпаніменті Юліани Міллер виконала арії й композиції Стеткевича, Степанова, Заремби, Скорохода й Гнатшину. Ввечером проводив маестро Володимир Гентшич. Багато культурно-мистецької та розважальної активності було на Союзівці і впро-

На зробленому астронавтом Джаном Янгом під час лету в орбіті навколо Землі фото показаний космічний корабель Джейміні 10, як він зближається до Аджени 10 перед їх об'єднанням. „Об'єднувальний“ кінець Аджени є з правого боку.

Джейміні 10 почав приземлюватися о год. 4.31 по полудні в четвер 21-го липня, коли командор Янг над Південним Падіфіком вистрелив відповідні ракети. Повітряний корабель був тоді на висоті 232-ох миль, та 48 миль вище від попередніх кабіни. Приземлювання тривало 36 минут, і під час нього Джейміні 10 летів понад Мексико (Тексас), Мексиканську затоку і Флориду. 10 минут після того, як Джейміні 10 впав на воду, нурці були вже при ньому та відкрили лівий отвір, яким вилізли астронавти й сіли на гелікоптер, який вилетів із туди, та завіз до гелікоптерного „базису“ в „Бадділанді“, де їх очікували віталі моряки та оркестра. 30 минут після того, як Джейміні осів на воді, астронавти були вже готові на кораблі перейти перші лікарські оглядини.

Го Чі Мінг не передбачає суду над американськими полоненими

Нью-Йорк. — Президент бунал. Цей комітет мав би перевести суд над полоненими американськими летунами, яких за американськими даними є 45. Та перший комуніст цього комітету з п'ятниці не згадує про суд над полоненими американцями. У своїй відповіді американським репортерам Го Чі Мінг узалежнює мирне поладження війни у В'єтнамі від введення американськими військ з В'єтнаму. Північно-в'єтнамський дипломат у Лос-Анджелесі, що американські летуни будуть поставлені перед судом, але при цьому розслідування американських воєнних злочинів у В'єтнамі звернулося до закордонно з проханням винести справу „американських воєнних злочинів“ у В'єтнамі перед міжнародний три-

Війська НАТО в Німеччині будуть зредуковані

Бонн. — Британські і канадські війська в Німеччині будуть зредуковані, а вся система американського командування військами НАТО буде змінена у висліді наради міністрів оборони країн НАТО, що почалася в Парижі. Це перша нарада міністрів оборони країн НАТО від часу виходу Франції з НАТО. На цю нараду прибув також секретар оборони ЗДА МекНамара. НАТО прийняло було американську систему оборони Німеччини перед агресією зі сходу, що вимагала великих військових залог на території Німеччини. З уваги на розбудову нуклеарної зброї, яка коштує агресію переміняє у світову війну, починає перемагати думка, що на території Німеччини досить невеликих військових залог. Після того, як Франція вивела свої війська з НАТО тепер і Британія, примушена

економічною кризою, бажас зменшити свою військову залогу в Німеччині. Британський уряд заявив, що в найближчому майбутньому відтягне з Німеччини важливу частину британських військ. Також Канада зменшить своє летунство в Німеччині з восьми до шести авіагруп. ЗДА задумують сконцентрувати американську командну систему, щоб елімінувати головну квартиру Сьомої Армії.

Капітан Микола Кравців доповідав на Союзівці про Вест Пойнт

Союзівка, Кергонскон. — В неділю, 24-го липня, на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах, відбулася цікава доповідь про Вест Пойнт, одну із найславніших військових академій в світі. Доповідав колишній випусник цієї академії і тепер офіцер тактики і вишколу в ній, капітан Микола (Гоно) Кравців, що має за собою вже сім років активної військової служби на європейському і азійському континентах, включно із участю у війні у В'єтнамі, за яку одержав високі відзначення. Своєю доповіддю капітан Кравців ілюстрував показом фільму з цієї академії. Після доповіді він відповідав це на запити численної публіки. Проголосив багатьох гостей попереднього четверга, 21-го липня, до Вест Пойнту допо-

Капітан Микола Кравців

Голова ПУН О. Штуль-Жданович приїхав на відвідини до Канади і ЗДА

Торонто, (УНПС) — Запрошений взяти участь у з'їздах ОДВУ в ЗДА і УНО в Канаді, Голова Проводу Українських Націоналістів, О. Штуль-Жданович, прибув 1-го липня на терен Канади, як гість Українського Національного Об'єднання і Братніх Організацій. Першим етапом подорожі був Монреаль, де п. Штуль-Жданович відбуде зустріч з членством місцевої Філії УНО й поодинокими громадянами. Чергового тижня, прибувши до Торонто, він склав візити істерхам Українських Церков: Владиці Архископів Михайлові та Владиці Кир Ізидорові Борейському. Голова відвідав також Крайову Екзекутиву УНО, Голову Управу УСГ і Торонтський Відділ тижневика „Новий Шлях“.

Проїздом через Оттаву, п. Штуль відвідав сенатора Павла Юзика та зустрівся з деякими визначними українськими діячами в столиці Канади.

13-го липня, Голова ПУН вїхав на захід. В Едмонтоні склав візити Владиці Архископів Андресві. Того дня був відсутній епископ Кир Ніль Саварин, тому Голова відвідав тільки Б-во „Українські Вісті“ та зустрівся з Головою БУК д-р М. Снігуровичем. Відбуде зустріч з поодинокими членами УНО.

14 - 17 липня Едмонтон гостив у себе понад 400 планістів, що були тут відорозі на Платову Зустріч у Скелястих Горах. Голова ПУН відвідав платову молодь під час її відпочинку в залі Філії УНО, та чергового дня

Американський фільм на совєтський лад про Іркутськ свідчить про українську недолю

Нью-Йорк (Ч.) — 20 липня ц. р. телевізійна станція НЕС переклала короткометражний фільм „Один день в Іркутську“. Цей фільм створено у співпраці з „радянською“ адміністрацією на місяці, і він нічим не відрізняється від таких же „радянських“ фільмів. Усе в цьому фільмі подано прилизано, з відсічених моментів згадано тільки бюрократизм (згадано, а не показано) та труднощі з мешканцями. А люди всі роботящі й мужні, що працюють, не зважаючи на сувору сибірську зиму. Інтер'єр звернув особливу увагу на тих, хто „допомагає будувати це місто“, як сказано в рекламній нотатці в журналі „Тайм“ з 22 липня ц. р. І от виявилось, що за винятком директора медичного дослідного центру Нікітіна, усі інші „будівники“ це українці. Це насамперед зацікавлений інженер (машиніст) Іван Стрижак, про якого й сказано, що він народився на Україні. Далі лікарка-хірург Літасова, артистка мського театру Тамара Панасюк, мислєвч Афанасенко. Якщо про українське походження більшості тих людей свідчать

їхні прізвища, то лікарка Літасова виявила це двома українськими словами, що прохилились у передачі звукозапису. Вона має дві малі донечки і, подавши вечерею на стіл, вона сказала до них: „Діти вечерять“. І чоловік не згадав (хоч про Стрижакову жінку сказано, що вона працює бухгалтером), і це теж дуже нам каже. Взагалі з усього видно, що її життя не дуже веселе.

З фільму видно, що українці репрезентують найактивнішу й найінтелігентнішу частину мешканців міста. Але показ їхнього життя й роботи приправлено соусом російських мелодій та російських національних пісень в дуєті з „страдальними“ нотами в журналі „Тайм“ з 22 липня ц. р. І от виявилось, що за винятком директора медичного дослідного центру Нікітіна, усі інші „будівники“ це українці. Це насамперед зацікавлений інженер (машиніст) Іван Стрижак, про якого й сказано, що він народився на Україні. Далі лікарка-хірург Літасова, артистка мського театру Тамара Панасюк, мислєвч Афанасенко. Якщо про українське походження більшості тих людей свідчать

Чотири європейські країни ввійшли до півфіналу світових першостей футболу

У чвертьфінальних змаганнях світових першостей футболу, які відбулися минулої суботи, 23-го липня в Англії, вийшли переможцями репрезентації чотирьох країн Європи, Англія перемогла 1:0 Аргентину, Німеччина — Уругвай 4:0, Португалія Північну Корею 5:3 і СССР — Мадяричину 2:1. Згідно з цими вислїдами вже в понеділок і вівторок відбудуться такі півфінальні зустрічі: СССР — Німеччина в понеділок у Ліверпулі та Англія — Португалія у вівторок у Лондоні. Переможці цих двох грі зустрінуться як фіналісти в кінцевих змаганнях за пер-

шість світу. Знаменним у восьмих першостях світу футболу є те, що вже в чвертьфіналах відпали останні дружини з Південної Америки, а бувші першуні світу Бразилія та Італія навіть не здобули у своїх групових розграх права на участь у чвертьфіналах.

У Західній Німеччині розвиває вже 61-й військовий літак типу „Старфайтер“ під час експериментальних летів. Західно-німецьке летунство переверіє різні типи літаків власної і чужої продукції. У цьому останньому випадку летун вивисив із легкосплодом, але його не віднашли: це сталося над Північним морем.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly \$3.50.

Передплата: На рік \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. Для членів УНАО, чоловіків і жінок — 85 центів місячно. За кожну зміну адресу платиться 10 центів. Чеків і money orders не виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні випадках і скорочувати надіслані матеріали, незалежні від матеріалів повертається тільки тоді, коли автор собі це виразив застеріг, долучивши задрезану конверт з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становичу редакції.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Фантастична дійсність

Від часу першої експлозії атомової бомби вже майже 20 років тому, навряд чи це більше характеризує фантастику дійсності нашої доби, як експерименти, що їх перепели в орбіті Землі астронавти. «Джеміні 10» комодор флоту Джон В. Янг і майор авіації Майкел Коллінс упродовж перших чотирьох днів минулого тижня.

Насамперед «Джеміні 10» потрапили не тільки надзвичайно випущену на сто хвилин раніше безлюдну космічну кабіну «Аджена» і злучилися з нею та разом з нею кружляли довкола Землі, але й використовували паливе цієї другої кабіни для дальшого маневрування в космосі. Ця проба досліджує насправду фантастичні можливості дальших дослідів і дальшого опанування космосу.

В такому самому відношенні це більшу партію має і це більш фантастичні можливості відкриває експеримент астронавтів в «Джеміні 10» із випущеною ще в березні цього року іншою «Адженою». Надзвичайні її в орбіті, астронавт Коллінс вийшов із своєї кабіни «Джеміні 10», помахував, прив'язаний до своєї кабіни довгою ланкою, у космічній порожнечі до «Аджени» і не тільки діткнувся її, але й забрав з неї скриньку із різними інструментами та разом з нею повернувся назад до своєї кабіни.

Ці експерименти фактично дають людині подібну владу в космосі, як вона має тепер на суші чи на морі на своїй планеті, на Землі. Як на суші подорожний може «пересідатися» з одного комунікаційного засобу на другий, чи як на морі моряк може перейти з одного корабля на другий, так тепер уже і в космосі астронавт може робити «пересадку», може долучуватися до іншого космічного корабля і не тільки разом з ним продовжувати свою мандрівку, але й користуватися його паливом, користатися з нього.

Усе це відкриває неймовірні, насправду фантастичні можливості. Це, наприклад, дає людині можливість встановити в космосі відповідні бази, своєрідні «почекальні». Далі, це дає людині можливість інспекції космосу. Людина матиме можливість «перехоплювати» всі випущені в космос предмети, матиме можливість перевіряти їх мирне чи воєнне призначення. В космосі можна буде «приміщувати» наукові лабораторії, які з черги можуть відкрити нові можливості, що їх сьогодні не знає ще навіть людська фантазія.

Це тільки натяки на ту нову фантастичну дійсність, що її відкриває в космосі людський геній. Ясно, що ця дійсність, як і кожна інша, може бути використана, як на благо людини, так і на її загибель. Така альтернатива більше ніж усе інше досі вимагає впорядкування справ на Землі. Опанування космосу безірно збільшує волю людини — і янже ж ця воля в космосі можлива та як вона виглядатиме, як на цій нашій Землі український та інші волелюбні народи, з тисячолітніми культурами та величезними моральними й матеріальними доброчинами, закуті в кайдани заклятих сусідів-імперіалістів! У яку страшну загрозу можуть перетворитися досягнення в космосі, якщо ними зможуть доволити користуватися держави і системи та їх безвідповідальні вожді, що бажали б собі підкорити весь світ та які визнають засаду, що кожний засіб добрий, якщо він веде до досягнення їхніх злочинних цілей.

Америка своїми успіхами в космосі і, зокрема, тріумфальним успіхом «Джеміні 10» відкрила широко шлях до цієї фантастичної дійсності, про яку мова. То ж і вона в головній мірі відповідальна, щоб ця дійсність була світлом та принесла благодать, а не руйну для людства. Становище Америки в В'єтнамі дає переконливий доказ, що вона свідомо цій відповідальності.

ЛУКА ЛУЦВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІАЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(38)

„В повісті „Петрії й Довбушки“ виступають особи з різних суспільних верств від найвищих до найнижчих, виступає і князь і священник, і економ, і міщанин, і селянин, багаті та бідніші, виступає також досить виразно обрисованих кілька типів жидів. Усе це було тоді новою в галицько-українській письменстві і не перестало бути новиною й тепер... В повісті порушено і змальовано живими сценами такі суспільні явища, як ворожнеча між двома родинами, відносини українського попа до польського двора в 18-му віку, опришківство 18-го і розбійництво 19-го віків, монастирське життя і життя урядничої родини у Львові, проби вільнотного руху між жидами і рабінську реакцію проти того руху, конокрадство та ярмарок у малім містечку, втечу в'язня та міщанський шлюб із нещасним випадком“ (ст. 249).

Франко признається, що його самого 36 років після написання свого твору „дивувала різноманітність, а навіть можна сказати пестрота й зміст, множество виведених у ній осіб, різноманітність описів, із яких деякі, пр. опис гошівського монастиря, вже тоді полягали на автопсії“ (там же).

Мих. Калитиний
ЗИЗОМ ПО З'ІЗДАХ
Загальні зауваження

Саме тепер у Совєтському Союзі, а зокрема в Україні, можна сказати, чотей не до-сипають, бо швидко тем-пами одні проробляють, дру-гі опрацюють, треті зас-воюють, четверті авчачуть „історичні“ матеріали не-давно миналих з'їздів. Од-ним словом, „партучоба“ жене в уся Уманьську. Зй-лікати не можна, бо чим швидше мільйонів мася примусових будівничих со-ціалізму озброється найно-вищою марксистсько-ленін-ською теорією, шойно ви-родукованого ма з'їздах, тим швидше й краще будуть ви-конані завдання у промисло-вості, транспорті, сільському господарстві, науці, культу-рі, літературі, мистецтві, фут-болі, тим швидше підє зміц-нення рядів партії в середині СССР, привернення єдиного комуністичного руху і роз-повсюдження комунізму в усьому світі...

Сьогодні все залежить від розуміння найширшими ко-лами населення червоної ім-перії справжньої „генераль-ної лінії“ партії, а не якоїсь там ревізійністсько-волюн-таристично-суб'єктивістич-ної Хрущова, чи культ-осо-бової Сталіна. Пріють сенсе-тарі парткомів, пропагандис-ті-агітатори, а разом з їм-ми пріють і звичайні люди, яких по роботі загляють ще на дві години до загального приміщення, де їм читають матеріали минулих з'їздів. Хтось один чинив, а партій-ний нагляд час від ча-су переривав.

— Зрозуміло?

— А вже ж, — чується відповідь.

— Гаразд, пішли далі.

Такі перерви робляться спеціально для того, щоб зганяти сон з очей слухачів, щоб привадили їх до-тих, так би мовити, не да-ти їм опуститися в нірвану... А воно так зовсім не ле-ге, оце читання — вивчення. Ось в автора цих рядків під-рукою лише частина з'їзди-ських доброчин, отих, що на-ми редакція „Вісті з Украї-ни“ постачає з кожного ко-жого українського буржуазного націоналіста“ за кордоном. Маю в скороченому викладі доповіді на XXIII-му з'їзді КПУ П. Ю. Шелеста і В. В. Щербинського; доповіді на XXIII-му з'їзді КПСС Л. І. Брежнєва і О. М. Косигіна та виступи на тому ж з'їзді тих же П. Шелеста і В. Щер-бинського. Звичайно, на з'їз-дах говорено куди більше, але цур йому, досить того, що лежить у мене.

Те все читати отак собі, як книжку чи газету „гнилого Заходу“ — не дається. Обо-в'язково треба брати до ру-кавіць, чимало паперу, оз-начати різні місця в самих матеріалах, а окремо впису-вати свої зауваження і мір-кування. Інакше губиться зміст прочитаного, втрача-ється пов'язаність між со-бою окремих уступів у допо-відях і промовах. Тяжка ро-бота, однак оминути її годі, без її виконання взагалі не-має сенсу читати з'їздиські матеріали. До речі, при їй, при такій роботі, можна ви-удити й децю цікавого, прав-

дивого, що промовцями ста-ранно закручувалося, завер-чувалося, заливалося в па-пірці.

Ясна річ, слухачі „парт-учоби“ не віддаються до по-дібних методів „проробки“, бо від того можна потрапи-ти на заслання або до лікар-ні божевільних. Вони діють простіше — носять по киш-цях брошури з'їздів. Коли їх хтось з „нерівних товари-шів“ запитав, як вони розу-міють ту чи іншу справу, вони витягають певну бро-шуру, знаходять в ній від-повідне місце, яке й відчиту-ють від дошки до дошки. І сіно ціле і корови свті.

Ми ж собі, набравшись терпіння та витривалості, мо-жемо дозволити проглядні-ше зазирнути в з'їздиські матеріали і на основі того прийти до належних висно-вків.

Перш за все, кожна з'їз-дівська доповідь чи промо-ва неймовірно велеречна, розгнітуха і розводна до-відом та стільки ж напул-тана, затуманена. Промовці за зливою, за морем слів я-вно намагалися заховати са-мі, приховати свої справж-ні думки, приховати невід-раду дійсності. Ледве не кожному їхньому реченню бракує чіткості, ясності, карбованої виразності. Це робиться для того, щоб у майбутньому можна легко, залежно від конкретних по-треб, на всякий пошпал з'я-сувати та коментувати їх-ні з'їздиські виступи. Тому, приблизно кожних 300-400 рядків з їхніх виступів, на-друкованих у газеті, мож-на вільно убити в 20 рядків і текст від цього тільки по-кращає.

Кидастся в очі надмір чи-сел, часто зовсім зайво на-ведених. Числові показники здебільшого завлені в одну купу, подані без докладні-ших пояснень, непроайлізо-вані. Такі „таблиці“ вики-даються у читача чи слуха-ча саму ятому, нічого перед ним не ілюструють, нічим його не зацікавлюють, не дають йому поштовою дошу-куватися правди, справж-ного стану речей у тій чи іншій галузі.

Нарешті, структурально доповіді й промови нави-сене побудовані мало не ха-отично — до одної й тої ж справи повертається кілька разів у різних місцях, пере-мішуючи її зі справами ін-шими. Розбиття цілості на дрібніші частини, а потім розкидання їх між частина-ми інших справ та питань, ширше відкриває джері до-демагогії, плутанини, розє-віання уваги читача чи слу-хача, дає змогу останнього „водити за ніс“.

Ураховуючи „стиль“ з'їз-дівських доповідей та про-мов, ми відповіли їй підійш-ком до їхньої „проробки“, хоч це вимагало чимало ча-су та зусиль. Тепер тут по-ділімося нашими помічен-нями.

Харківський квас на XXIII-му з'їзді КПСС

Відповідний квас, вилитий на відповідний метал, дає відповідну реакцію. Щось

подібне сталося на XXIII-му з'їзді КПСС. Ось два уступи з доповіді Брежнєва:

„Центральний Комітет останнім часом перевіряє роботу ряду партійних організації і встановив, що в деяких з них знижувалися вигоди до вступаючих у КПСС. Окремі партійні ко-мітети орієнтували парт-організації на форсування прийому, в результаті ма-ли місце факти, коли в партію попадали не підго-товлені, не зрілі люди. Те-пер це стаціонально виправ-ляється.“

Піклування про чистоту партійних рядів, про те, щоб кожний комуніст гід-но носив і виправдував ви-соке звання члена лєнін-ської партії, повинно бути законом життя партії, всіх її організацій. В. І. Ленін говорив — краще, щоб де-сять працюючих не нази-вали себе членами партії, ніж щоб один базікаючий мав право і можливість бу-ти членом партії“.

Співзвучно до брежнєв-ського висловлювання місце знаходимо і в промові Шеле-ста на тому ж з'їзді:

„Центральний Комітет КПСС постійно дбає про чистоту партійних рядів. Рішення ЦК про роботу Харківської партійної ор-ганізації було великою до-помогою Комуністичній пар-тії України в поліпшенні роботи по добору в ряди партії, підвищенню ідеоло-гічного рівня комуні-стів та їх авангардної ролі на виробничстві“.

Безпосередні співставле-ння двох повних цитат з ви-ступів двох різних осіб до-волі проглядно дає змогу по-бачити суть справи. В Хар-ківській області прийняли до партії більше осіб, ніж передбачено для неї моско-вськими „планами“. То нічо-го не значить, що Харків давній індустріальний центр, з багатьма „потомственими“ робітниками, а комуністич-на партія називає себе „робіт-ничою“, „авангардом проле-таріату“. Назва бо існує лю-ди для пропаганди, для ви-віски, а насправді члени ко-муністичної партії з утри-маніями в державі, панів-ною верствою, кімсьому ка-стною. До неї не прийма-ють тих, хто тільки хоче ста-ти комуністом, а старанно добирють склад членства і то у відповідній пропорції до населення, бо всім не можна панувати, всі не можуть ко-мандувати, більшість мусить залучатися в підпорядку-вання меншості, більшість мусить бути виконавчою, а не наказовою. Тому, згін-шю з Леніном, хай „десять працюючих не називають себе членами партії“. По-друге, і щодо кількості і щодо питомої ваги, Харків членством партії не може вийти понад Москву та Ле-нінград, не може навіть стремити до цього. Значення Харкова визначається чет-вертим місцем у Совєтсь-кому Союзі (Києва — третім) і з цього місця вгору йому мосновський провід не дає змоги рушити, що й поназ-лося з фактом прийому до партії.

На прикладі Харкова Брежнєв остеріг усі інші ор-ганізації, фактично заборон-ив їм провадити масові при-

Степан Женецький
1 000-РІЧЧЯ ХРИСТИАНСТВА В ПОЛЬЩІ І УКРАЇНІ

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

Польський кардинал Сте-фан Вишинський запросив був на святкування 1000-річ-чя християнства поляків Папу Павла VI до Польщі, однак польський комуністичний уряд відмовився дати дозвіл на ту візиту.

Також по всіх державах вільного світу, де проживає польська еміграція, поляки відзначають 1000-літню рі-чницю введення християнства у Польщі. З тієї нагоди по-ляки до партії, щоб утрима-ти в належному стані панів-ну верству, недопустити до її надмірного розмноження. Харківський квас спонукав Брежнєва ввести важливі виправлення в статут партії. На його пропозицію, відте-пер до членів партії молодих людей до 23-ох років при-йматимуть тільки через ко-мсомол. А комсомол, як відо-мо, старанно добрав, кого з його членства можна пере-давати партії, а кого ні. На-далі рекомендації для всту-пу в партію мають право до-давати лише ті особи, які є комуністами від 5 і більше років, а не від 3, як було до-сі. Комуністів з 5-річним стажем, звичайно, тажче підшукати, ніж з 3-річним. Отже, встановлені додаткові перепони та ускладнення для вступу в члени партії.

Та і в партії не всі однако-ві: хто перебуває на вищому становищі, той під кожним оглядом ліпше почуватися. Йому як ніяк не хочеться мати в перспективі можли-вість опинитися на нижчому шабелі. В хрущовській про-грамі партії було, про людсь-ке око, записано, що кожний керівний працівник може „обиратися“ на те ж саме становище не більше двох-трьох разів (у залежності від висоти шабелі). Брежнєв цьому, залучуючому відпо-відальних осіб, записові рі-шуче поклав край, запропо-нувавши: „Буде більш пра-вильним і демократичним, щоб комуністи самі вирішували, чи гідний той або ін-ший член партії за своїми політичними й діловими як-остями бути у складі керівно-го партійного органу“. От-же відтепер, ніяких обме-жень терміном для послідан-ня відповідальних партійних становчих нема, можна на-нях бути до кінця життя, якщо хтось спритніший „не підєждять“. Тож, хлєснувши харківського квасу, ге-неральний секретар ЦК більш виразно оформив панівні по-зиції партії в цілому та її керівних діячів зокрема.

Призабута справа

Довкола побудови соці-алізму й комунізму всі про-являють (Далі на стор. 4-й)

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

Польський кардинал Сте-фан Вишинський запросив був на святкування 1000-річ-чя християнства поляків Папу Павла VI до Польщі, однак польський комуністичний уряд відмовився дати дозвіл на ту візиту.

Також по всіх державах вільного світу, де проживає польська еміграція, поляки відзначають 1000-літню рі-чницю введення християнства у Польщі. З тієї нагоди по-ляки до партії, щоб утрима-ти в належному стані панів-ну верству, недопустити до її надмірного розмноження. Харківський квас спонукав Брежнєва ввести важливі виправлення в статут партії. На його пропозицію, відте-пер до членів партії молодих людей до 23-ох років при-йматимуть тільки через ко-мсомол. А комсомол, як відо-мо, старанно добрав, кого з його членства можна пере-давати партії, а кого ні. На-далі рекомендації для всту-пу в партію мають право до-давати лише ті особи, які є комуністами від 5 і більше років, а не від 3, як було до-сі. Комуністів з 5-річним стажем, звичайно, тажче підшукати, ніж з 3-річним. Отже, встановлені додаткові перепони та ускладнення для вступу в члени партії.

Та і в партії не всі однако-ві: хто перебуває на вищому становищі, той під кожним оглядом ліпше почуватися. Йому як ніяк не хочеться мати в перспективі можли-вість опинитися на нижчому шабелі. В хрущовській про-грамі партії було, про людсь-ке око, записано, що кожний керівний працівник може „обиратися“ на те ж саме становище не більше двох-трьох разів (у залежності від висоти шабелі). Брежнєв цьому, залучуючому відпо-відальних осіб, записові рі-шуче поклав край, запропо-нувавши: „Буде більш пра-вильним і демократичним, щоб комуністи самі вирішували, чи гідний той або ін-ший член партії за своїми політичними й діловими як-остями бути у складі керівно-го партійного органу“. От-же відтепер, ніяких обме-жень терміном для послідан-ня відповідальних партійних становчих нема, можна на-нях бути до кінця життя, якщо хтось спритніший „не підєждять“. Тож, хлєснувши харківського квасу, ге-неральний секретар ЦК більш виразно оформив панівні по-зиції партії в цілому та її керівних діячів зокрема.

Призабута справа

Довкола побудови соці-алізму й комунізму всі про-являють (Далі на стор. 4-й)

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

Польський кардинал Сте-фан Вишинський запросив був на святкування 1000-річ-чя християнства поляків Папу Павла VI до Польщі, однак польський комуністичний уряд відмовився дати дозвіл на ту візиту.

Також по всіх державах вільного світу, де проживає польська еміграція, поляки відзначають 1000-літню рі-чницю введення християнства у Польщі. З тієї нагоди по-ляки до партії, щоб утрима-ти в належному стані панів-ну верству, недопустити до її надмірного розмноження. Харківський квас спонукав Брежнєва ввести важливі виправлення в статут партії. На його пропозицію, відте-пер до членів партії молодих людей до 23-ох років при-йматимуть тільки через ко-мсомол. А комсомол, як відо-мо, старанно добрав, кого з його членства можна пере-давати партії, а кого ні. На-далі рекомендації для всту-пу в партію мають право до-давати лише ті особи, які є комуністами від 5 і більше років, а не від 3, як було до-сі. Комуністів з 5-річним стажем, звичайно, тажче підшукати, ніж з 3-річним. Отже, встановлені додаткові перепони та ускладнення для вступу в члени партії.

Та і в партії не всі однако-ві: хто перебуває на вищому становищі, той під кожним оглядом ліпше почуватися. Йому як ніяк не хочеться мати в перспективі можли-вість опинитися на нижчому шабелі. В хрущовській про-грамі партії було, про людсь-ке око, записано, що кожний керівний працівник може „обиратися“ на те ж саме становище не більше двох-трьох разів (у залежності від висоти шабелі). Брежнєв цьому, залучуючому відпо-відальних осіб, записові рі-шуче поклав край, запропо-нувавши: „Буде більш пра-вильним і демократичним, щоб комуністи самі вирішували, чи гідний той або ін-ший член партії за своїми політичними й діловими як-остями бути у складі керівно-го партійного органу“. От-же відтепер, ніяких обме-жень терміном для послідан-ня відповідальних партійних становчих нема, можна на-нях бути до кінця життя, якщо хтось спритніший „не підєждять“. Тож, хлєснувши харківського квасу, ге-неральний секретар ЦК більш виразно оформив панівні по-зиції партії в цілому та її керівних діячів зокрема.

Призабута справа

Довкола побудови соці-алізму й комунізму всі про-являють (Далі на стор. 4-й)

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

Польський кардинал Сте-фан Вишинський запросив був на святкування 1000-річ-чя християнства поляків Папу Павла VI до Польщі, однак польський комуністичний уряд відмовився дати дозвіл на ту візиту.

Також по всіх державах вільного світу, де проживає польська еміграція, поляки відзначають 1000-літню рі-чницю введення християнства у Польщі. З тієї нагоди по-ляки до партії, щоб утрима-ти в належному стані панів-ну верству, недопустити до її надмірного розмноження. Харківський квас спонукав Брежнєва ввести важливі виправлення в статут партії. На його пропозицію, відте-пер до членів партії молодих людей до 23-ох років при-йматимуть тільки через ко-мсомол. А комсомол, як відо-мо, старанно добрав, кого з його членства можна пере-давати партії, а кого ні. На-далі рекомендації для всту-пу в партію мають право до-давати лише ті особи, які є комуністами від 5 і більше років, а не від 3, як було до-сі. Комуністів з 5-річним стажем, звичайно, тажче підшукати, ніж з 3-річним. Отже, встановлені додаткові перепони та ускладнення для вступу в члени партії.

Та і в партії не всі однако-ві: хто перебуває на вищому становищі, той під кожним оглядом ліпше почуватися. Йому як ніяк не хочеться мати в перспективі можли-вість опинитися на нижчому шабелі. В хрущовській про-грамі партії було, про людсь-ке око, записано, що кожний керівний працівник може „обиратися“ на те ж саме становище не більше двох-трьох разів (у залежності від висоти шабелі). Брежнєв цьому, залучуючому відпо-відальних осіб, записові рі-шуче поклав край, запропо-нувавши: „Буде більш пра-вильним і демократичним, щоб комуністи самі вирішували, чи гідний той або ін-ший член партії за своїми політичними й діловими як-остями бути у складі керівно-го партійного органу“. От-же відтепер, ніяких обме-жень терміном для послідан-ня відповідальних партійних становчих нема, можна на-нях бути до кінця життя, якщо хтось спритніший „не підєждять“. Тож, хлєснувши харківського квасу, ге-неральний секретар ЦК більш виразно оформив панівні по-зиції партії в цілому та її керівних діячів зокрема.

Призабута справа

Довкола побудови соці-алізму й комунізму всі про-являють (Далі на стор. 4-й)

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

Польський кардинал Сте-фан Вишинський запросив був на святкування 1000-річ-чя християнства поляків Папу Павла VI до Польщі, однак польський комуністичний уряд відмовився дати дозвіл на ту візиту.

Також по всіх державах вільного світу, де проживає польська еміграція, поляки відзначають 1000-літню рі-чницю введення християнства у Польщі. З тієї нагоди по-ляки до партії, щоб утрима-ти в належному стані панів-ну верству, недопустити до її надмірного розмноження. Харківський квас спонукав Брежнєва ввести важливі виправлення в статут партії. На його пропозицію, відте-пер до членів партії молодих людей до 23-ох років при-йматимуть тільки через ко-мсомол. А комсомол, як відо-мо, старанно добрав, кого з його членства можна пере-давати партії, а кого ні. На-далі рекомендації для всту-пу в партію мають право до-давати лише ті особи, які є комуністами від 5 і більше років, а не від 3, як було до-сі. Комуністів з 5-річним стажем, звичайно, тажче підшукати, ніж з 3-річним. Отже, встановлені додаткові перепони та ускладнення для вступу в члени партії.

Та і в партії не всі однако-ві: хто перебуває на вищому становищі, той під кожним оглядом ліпше почуватися. Йому як ніяк не хочеться мати в перспективі можли-вість опинитися на нижчому шабелі. В хрущовській про-грамі партії було, про людсь-ке око, записано, що кожний керівний працівник може „обиратися“ на те ж саме становище не більше двох-трьох разів (у залежності від висоти шабелі). Брежнєв цьому, залучуючому відпо-відальних осіб, записові рі-шуче поклав край, запропо-нувавши: „Буде більш пра-вильним і демократичним, щоб комуністи самі вирішували, чи гідний той або ін-ший член партії за своїми політичними й діловими як-остями бути у складі керівно-го партійного органу“. От-же відтепер, ніяких обме-жень терміном для послідан-ня відповідальних партійних становчих нема, можна на-нях бути до кінця життя, якщо хтось спритніший „не підєждять“. Тож, хлєснувши харківського квасу, ге-неральний секретар ЦК більш виразно оформив панівні по-зиції партії в цілому та її керівних діячів зокрема.

Призабута справа

Довкола побудови соці-алізму й комунізму всі про-являють (Далі на стор. 4-й)

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

Польський кардинал Сте-фан Вишинський запросив був на святкування 1000-річ-чя християнства поляків Папу Павла VI до Польщі, однак польський комуністичний уряд відмовився дати дозвіл на ту візиту.

Також по всіх державах вільного світу, де проживає польська еміграція, поляки відзначають 1000-літню рі-чницю введення християнства у Польщі. З тієї нагоди по-ляки до партії, щоб утрима-ти в належному стані панів-ну верству, недопустити до її надмірного розмноження. Харківський квас спонукав Брежнєва ввести важливі виправлення в статут партії. На його пропозицію, відте-пер до членів партії молодих людей до 23-ох років при-йматимуть тільки через ко-мсомол. А комсомол, як відо-мо, старанно добрав, кого з його членства можна пере-давати партії, а кого ні. На-далі рекомендації для всту-пу в партію мають право до-давати лише ті особи, які є комуністами від 5 і більше років, а не від 3, як було до-сі. Комуністів з 5-річним стажем, звичайно, тажче підшукати, ніж з 3-річним. Отже, встановлені додаткові перепони та ускладнення для вступу в члени партії.

Та і в партії не всі однако-ві: хто перебуває на вищому становищі, той під кожним оглядом ліпше почуватися. Йому як ніяк не хочеться мати в перспективі можли-вість опинитися на нижчому шабелі. В хрущовській про-грамі партії було, про людсь-ке око, записано, що кожний керівний працівник може „обиратися“ на те ж саме становище не більше двох-трьох разів (у залежності від висоти шабелі). Брежнєв цьому, залучуючому відпо-відальних осіб, записові рі-шуче поклав край, запропо-нувавши: „Буде більш пра-вильним і демократичним, щоб комуністи самі вирішували, чи гідний той або ін-ший член партії за своїми політичними й діловими як-остями бути у складі керівно-го партійного органу“. От-же відтепер, ніяких обме-жень терміном для послідан-ня відповідальних партійних становчих нема, можна на-нях бути до кінця життя, якщо хтось спритніший „не підєждять“. Тож, хлєснувши харківського квасу, ге-неральний секретар ЦК більш виразно оформив панівні по-зиції партії в цілому та її керівних діячів зокрема.

Призабута справа

Довкола побудови соці-алізму й комунізму всі про-являють (Далі на стор. 4-й)

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

Польський кардинал Сте-фан Вишинський запросив був на святкування 1000-річ-чя християнства поляків Папу Павла VI до Польщі, однак польський комуністичний уряд відмовився дати дозвіл на ту візиту.

Також по всіх державах вільного світу, де проживає польська еміграція, поляки відзначають 1000-літню рі-чницю введення християнства у Польщі. З тієї нагоди по-ляки до партії, щоб утрима-ти в належному стані панів-ну верству, недопустити до її надмірного розмноження. Харківський квас спонукав Брежнєва ввести важливі виправлення в статут партії. На його пропозицію, відте-пер до членів партії молодих людей до 23-ох років при-йматимуть тільки через ко-мсомол. А комсомол, як відо-мо, старанно добрав, кого з його членства можна пере-давати партії, а кого ні. На-далі рекомендації для всту-пу в партію мають право до-давати лише ті особи, які є комуністами від 5 і більше років, а не від 3, як було до-сі. Комуністів з 5-річним стажем, звичайно, тажче підшукати, ніж з 3-річним. Отже, встановлені додаткові перепони та ускладнення для вступу в члени партії.

Та і в партії не всі однако-ві: хто перебуває на вищому становищі, той під кожним оглядом ліпше почуватися. Йому як ніяк не хочеться мати в перспективі можли-вість опинитися на нижчому шабелі. В хрущовській про-грамі партії було, про людсь-ке око, записано, що кожний керівний працівник може „обиратися“ на те ж саме становище не більше двох-трьох разів (у залежності від висоти шабелі). Брежнєв цьому, залучуючому відпо-відальних осіб, записові рі-шуче поклав край, запропо-нувавши: „Буде більш пра-вильним і демократичним, щоб комуністи самі вирішували, чи гідний той або ін-ший член партії за своїми політичними й діловими як-остями бути у складі керівно-го партійного органу“. От-же відтепер, ніяких обме-жень терміном для послідан-ня відповідальних партійних становчих нема, можна на-нях бути до кінця життя, якщо хтось спритніший „не підєждять“. Тож, хлєснувши харківського квасу, ге-неральний секретар ЦК більш виразно оформив панівні по-зиції партії в цілому та її керівних діячів зокрема.

Призабута справа

Довкола побудови соці-алізму й комунізму всі про-являють (Далі на стор. 4-й)

Польські країові й емі-граційні газети широко роз-псющують про те, що цього року минає 1000 років в то-го часу, як Польща прийняла християнську віру. З тієї на-годи поляки в країю і поль-ська еміграція у вільному світі роблять великий шум і галас, а польське нато-лякне духовенство в цілому світі заплянувало і перево-дить великі церковні впро-чистості.

ВІСТІ З ТОРОНТО

КУРС ПРОВІДНИЦТВА

При кінці червня ц.р. Інститут Св. Володимира в Торонто влаштував для сумішньої молоді чотироденний курс провідництва. Курсом проводив Степан Давидович, директор навчання й освіти для державних службовців у провінції Онтаріо. У викладах допомагали: Лідія Давидович і Беті Бенгенгайм. У курсах брали участь 30 студентів із осередків Торонто-онтаріо округу і Монреалю. Понад викладами студенти вивчали декілька доповідей: д-р П. Смітський — Історія Української Інституції в Канаді, д-р П. Охитва — Структура й Історія Союзу Українців Самостійників, о. прот. Ю. Ференція — Історія Української Православної Церкви, а пані А. Фігує висвітлювала образи із своєї подорожі по Україні.

ДІМ ДІЯ СТАРШИХ

В Торонті існує вже від кількох років дім для старших пансіонів ім. Івана Франка, який під сучасну пору над відповідну і рідну опіку над повнолітнім числом наших старших громадян. Будинок розташований у прекрасній околиці Гай Парку, добре устаткований, приватний і чистий та знаменитий у харчуванні. Старші пенсіонери складають свої пенсії, з яких ще одержують дещо і на свої особисті видатки. Вправді, частину коштів виплачує провінційний уряд. Атмосфера в пансіоні українська. Душею пансіону є активна громадянка пані Євгенія Пастернак, яка докладає всіх зусиль, щоб його розбудувати і поставити ще краще. Членом пансіонату може бути кожний хто вступити в члени, виплачуючи членську вkladку у висоті дол. 5. Масовим вступом в члени зможемо допомогти в його розбудові, чим причинимось до великого і гуманного діла.

ХОР „ПРОМЕТЕЙ“

Чоловічий Хор „Прометей“ під диригентурою мгр. В. Кардаша приготувався до виступу до ЗДА, де у своєму турне вперше виступить з концертом 8-го жовтня ц.р. у Філадельфії, 9-го жовтня ц.р. у Нью Йорку. Треба відмітити, що хор робить великий поступ під кожним оглядом та стає одною з найкращих мистецьких одиниць в Америці, що стверджували

Акрон, Огайо

ЗАКІНЧЕННЯ ШКІЛЬНОГО РОКУ В СУБОТНІЙ ПАРОХІЯЛЬНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Святочне закінчення шкільного року в суботній парохіяльній школі українства при церкві Сошествія св. Духа в Акрон, Огайо, відбулося в неділю, дня 12 червня ц.р.

Програму свята започатковано о год. 5:30 по пол. благодарственним Мольбам до Серця Ісусового, що його відправив Всв. о. Т. Дурбак. В мольбах взяли участь шкільні діти, учителі, батьки й інші парохіяни. Співали всі присутні під проводом дяка Т. Варана. По мольбах зроблено на тлі церкви спільне фото шкільних дітей разом з учителями.

Потім всі зібралися до цер-

попередні виступи у різних місцях Канади і ЗДА.

ГРАТУЮЄМО

В оттавському університеті на Слав'янському відділі, який очолює проф. д-р К. Віда, ступень магістра здобув троє торонтоців: Ярослав Зорич, Василь Кузів, та Б. Медвідський. Оттавський і Монреальський Університети при Слав'янських відділах мають курси української літератури і дають змогу українським студентам вивчати не тільки словесність, але й українську літературу. Ряд студентів із Торонто готуються об'їздити працю на ступінь докторів. Науковими досягненнями наша громада радіє, і новим науковцям широкі гра-тулює.

ЩЕ ОДНА ПЕРЕМОГА

Футболісти „України“ — перемогли 5-го липня ц.р. футбольну команду „Хорватія“ влітку 4-1 в користь України, а рівночасно із тим „Україна“ вийшла на перше місце Ігор Національної Футбольної Ліги.

ЗАСЛУЖЕНИЙ УСПІХ

Галерея „Ми і Світ“ у Торонті здобула заслужений успіх і признання організованою виставкою присвяченою українському орнаменту у вишиванні, не тільки серед українців відвідувачів, але й в чужинці. Англомовні газети Торонто, а „Глоб енд Мейл“ зокрема з дня 14 червня ц.р. помістили чотири репродукції з експозиції виставки, присвячуючи їм половину сторінки з точними інформаціями про кожен експонат.

В. Діпок

Elmhurst College

Дуже мало наших людей знають про існування Елмгерст Коледжу, хоча він є всього 16 миль від центру Шикаго.

Я особисто чув про цей Коледж давно, але ніколи не мав нагоди побачити. Та ось взимку цього року я і один з моїх колег випадково попали туди на запрошення одного з професорів. Вже сам вигляд міста Елмгерст (45.000 населення) справив на нас велике враження. Падає м'який сніг, і будинки, високі старі дерева навкруги, і парк — все мало казковий вигляд. Забулося на мить гмірне Шикаго, і нам здавалося, що ми де в Австрії або в Баварії.

Після розмови та огляду будинків будинків нас запросили на вечерю, яку Коледж влаштував для студентів, професорів, службовців та їхніх гостей кожного місяця і додатково перед всіма великими святами. Кожен з вищезгаданих може привести з собою одну або дві особи. Студенти, які мешкають при Коледжі за таку вечерю не платять нічого окремо. Всі інші платять 1,25 дол. від особи. Після вечері відбувся в театрі Коледжу концерт професійних мистців, який нам також подобався.

Пам'ятаючи люб'язне запрошення декана, я відвідав Коледж ще два рази і зібрав при ньому такі цікаві інформації:

Коледж заснований в 1867 році як Духовна Семінарія. В 1871 році став вищою школою і почав зватися Елмгерст Коледж. Хоча він належить до протестантських церковних закладів, викладають і вчаться в ньому люди різних віровизнань і різного походження.

До Коледжу належать тепер 11 великих та декілька малих будинків. Кінчається будувати дванадцятий великий будинок і в травні починають будувати ще один (додатковий помешкання для студентів), бо Коледж сподівається збільшення числа студентів. Ціло Коледж росте і шириться, видно це з того, що з 1964 року тут відкрили дві нові кафедри та прийняли декілька нових професорів і викладачів. Професорів вибирають не тільки на основі їх знання і досвіду, але і на основі високих моральних засад.

Велику роль в розбудові і модернізації цього славного Коледжу грають новий президент, д-р Д. Клекнер та його права рука, новий декан д-р Р. Кларк. Коледж має 23 кафедри. Серед них — консерваторія і три кафедри чужих мов: еспанської, французької та німецької — зі слов'янським підвідділом майже всі кафедри дають літні курси.

В Коледжі навчається 2.550 студентів. З них 1.337 вчаться на вечірніх курсах. Також вчаться тут 18 студентів з 14 різних країн світу.

Великий відсоток студентів — це діти середньої та вищої клас американського суспільства. Поведінка дуже добра, атмосфера родинна. Викладачі знають добре кожного свого студента, а студент має змогу, коли тільки відчуває на це потребу, побачити своїх професорів, деканів, або навіть і президента.

Платня за навчання за учбовий рік — 1.165 дол.

Іна і „Маті“. Милою несподіванкою для всіх були введені гагілки до пісень: „Ходить жучок“ і „Ягіл, ягілочка“, під проводом проф. У. Білєцької. По мистецькій частині учитель роздає дітям шкільні свідчення. Голова Батьківського Комітету п. Володимир Галамай, у своєму кінцевому слові, згадав про великі старання о. пароха Т. Дурбака, щоб школа стояла на відповідному пожемі і, щоб як найбільше дітей з науки скористало. В імені Комітету, подякував о. Парохіві й Учителям за навчання дітей. Закликом, щоб в наступному шкільному році, батьки й всі парохіяни, у власному інтересі, виявили більше заінтересованість школою і, щоб була більша співпраця батьків з учителями, п. Галамай закінчив програму цього гарного шкільного свята.

Л. В.

Дві малярські виставки в Шикаго

Недавно закінчилися у Шикаго друга виставка українських відомих малярів, що її влаштувало Українське Лікарське Товариство Північної Америки, а зокрема за старанням д-ра В. Трухлого. Перша — відбулася підчас з'їзду лікарів в дні 29-31 травня 1966, у люксовому готелі „Ріск Конгрес“ при вул. Мічиген у Шикаго, — друга, що тривала два тижні, відбулася у пресвітеріанській картинній галерії, при вул. Гер-

шові продуктів вагомими з великою знижкою, яку отримують усі учбові заклади Америки.

Важкою мізною дещо з найвищою джерела, я прикинувся новим, необізнаним студентом і познайомився з деякими студентами з Шикаго та передмість. На моє питання — чому вони їздять сюди щодня, а не вчаться десь ближче, всі вони давали майже однакові відповіді:

1. Тут, в Коледжі немає такого тиску, що відчувається тепер по багатьох вищих школах країни.
2. Добре викладання. Досить тісний контакт студентів з викладачами.
3. Стипендії.
4. Смичний, різноманітний і дуже дешевий харч.
5. Краса природи, свіже повітря, здорові умови для навчання (великий клас з великими вікнами, в спеку багато тіні, парк, прекрасні умови для різних спортивних ігор).

Головна річ що приваблює сюди, це атмосфера, бо всі намагаються тут співпрацювати і жити як одна родина, що існує ворожнеча між націями, расами та окремими людьми. Мотло школи — будемо добрими один до одного і тримаймося всі разом — перетворимося тут в життя.

П. Радим

Увага! Священнослужитель і Вірні! Увага! Видавництво УАПЦ в США „Православний Українець“ випустило першим друком видання „ПРОПОВІДІ НА АПОСТОЛЬСЬКІ ПОСЛАННЯ“ МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛІПІВЦЬКОГО. Понад 200 стор.; добрий папір, обкладинка М. Дмитренка. Ціна з пересилкою \$5.00 — на групові замовлення знижка. Набувати в парафіях УАПЦ або замовляти у Видавництві: ORTHODOX UKRAINIAN 2710 W. Iowa Street Chicago, Ill. 60622

Лікарська ординація
Д-ра Олєксі Лятишевського
144 Іст 7-ма вулиця, Нью Йорк
БУДЕ ЗАКРИТА ПІД ЧАС
ВАНАЦІЙ
від 30-го липня до 22-го серпня, 1966

ВІСНОК, 26-го ЛІПНЯ 1966 р.

Год. 8-ма веч.

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

Voivodina — Грецько-
Novi Sad — Американський
Чемпіон Югославії С. Клоб, Нью Йорк

на грині Eintracht Oval
20th Avenue and 39th Street, Astoria, N.Y.

У ВИДАВНИЦТВІ „СВОБОДА“
ПО'ЯВИЛАСЯ ПОВІСТЬ ДЛЯ МОЛОДИ НАГОРОДЖЕНА ПЕРШОЮ
ПРЕМІЄЮ НА ЛІТЕРАТУРНОМУ КОНКУРСІ СФЖУ В Р. 1961

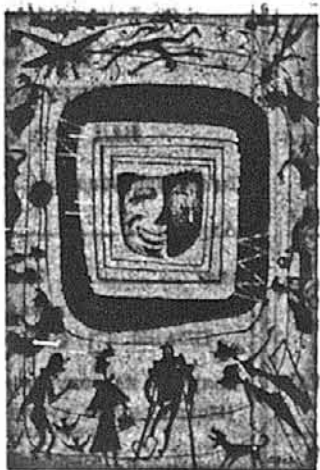
СОФІ ПАРФАНОВИЧ

ТАКИЙ ВІН БУВ...
(ІСТОРІЯ ОДНОГО ПСА)

Опори 196.
Ціна \$3.95 з м'якою оправою

Це не оповідання про подорож життя пса чи, як хтось думає, психологія господаря. Тут пса і люди тісно пов'язані і разом творять історію наших днів з відомою, додогом-дологою люди і вірного і товарища пса, з усім, третинним, воєнним ділом аж до еміграції за океан включно. Авторка написала повість легким стилем та гарно і зрозуміло, щоб дати до руг нашій молоді книжку, з якої вона довідатиметься про історію батьків.

Замовлення і нарахунок
ВІСНОК ЧИКАГО або ПОШТОВИМИ ПЕРЕКЛАДАМИ слати на адресу:
"СВОБОДА" — Р. О. Box 348, JERSEY CITY, N. J. 07303

У В-ВІ „СВОБОДА“ ПО'ЯВИЛАСЯ
ДРУКОМ НОВА КНИЖКА
ГУМОРИСТИЧНИХ НАРИСІВ

Минола Понеділон

СМІШНІ СЛЮЗИНИ

Обгортка і Ілюстрації Е. КОЗАКА

Стор.: 278, м'яка оправа \$3.50, тверда оправа \$4.00

Замовлення і нарахунок (чек або М. О.) слати:

СВОБОДА

Р. О. Box 348 Jersey City, N.J. 07303

КОМІТЕТ БУДОВИ ЦЕРКВИ
СВ. ВОЛОДИМИРА В ГЛЕН СПЕЙ, Н.І.
повідомляє, що

в неділю, 31-го липня 1966 р.
о год. 10:30 в Глен Спей, Н.І.

ПОСВЯЧЕННЯ УГОЛЬНОГО КАМЕНЯ
ТА ФУНДАМЕНТІВ

УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
СВ. ВОЛОДИМИРА

Акту посвячення довернуть:

Впреп. о. протоігумен Микола Когут, ЧСВВ, та

Впреп. о. ігумен Йосафат Кузьмач, ЧСВВ.

По посвяченні відбудеться

П Р А З Н И К

НА ЦЕ СВЯТО ТА ПРАЗНИК КОМІТЕТ БУДОВИ

ЦЕРКВИ ЗАПРОШУЄ ВСІХ ЖЕРТВОДАВЦІВ ТА

ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

На загальне домагання

19-ти ДЕННА ПОДОРОЖ ДЖЕТОМ
НА УКРАЇНУ

Наш третій груповий від'їзд цього літа.

\$850.00 з Нью Йорку

ТУРА Ч. 1966/3

ВАРШАВА — ЛЬВІВ — ТЕРНОПІЛЬ — КИЇВ

КАНІВ — ВІДЕНЬ

Все включене: переїзд, харчування, готелі, зведення.

Використовується: Відень — сніданки і обід на день.

Реченець реєстрації: 1-го серпня 1966 р.

Великий процент наших туристів дістає дозвіл на відвідання своїх
родин під час тури.

ДОСВІДЧЕНІ ПРОВІДНИКИ ПРОВАДЯТЬ УСІ ТУРИ

ВІРА КОВБАСНИК-ШУМЕНКО

АНТІН ШУМЕНКО

KOWBASNIUK TRAVEL AGENCY

(ESTABLISHED 1920)

286 East 10th Street New York, N. Y. 10009

Тел.: ALgonquin 4-8779; 4-8717 (Area Code 212)

